

Este pentru prima oară când o piesă de teatru nu-ți stîrnește nostalgia scenei, fiindcă e asimilată perfect stilului (sau, dacă vrei, genului) radiofonic. Sînt ecouri din adînc ce subliniază întotdeauna situațiile, replicile „laterale” cad *exact*, ca niște comentarii ale scenelor-cheie, mediul sonor este halucinant, pe alocuri grotesc, tulburător, ascultătorul are, nu o dată, senzația că se află în mijlocul evenimentelor. Totul percută adînc conștiința, drama devine prezentă și apăsătoare. Naturalismul, cît există în piesa lui Büchner, este asimilat unor semnificații umane înalte, nu violentează în sine sensibilitatea publicului. De altfel, totul e încărcat de o violență de expresie a adevărului omenească, a durerii omenești, astfel că orice protuberanță naturalistă se resoarbe în materia frămîntată a dramei. Büchner ne apare, în concepția regizorală, ca un creator modern, explorator al straturilor sufletesti adînci. Corespondențele acestei piese pot fi găsite, în roman, la Dostoievski sau, poate, la Camus; în plastică, la Goya sau Moore.

Distribuția a servit credincios interesanta viziune (fiind vorba de radio, parcă ar fi mai propriu *audiție*) regizorală: Ion Grapini (Woyzeck), Mircea Albulescu (Căpitanul), Gina Patrichi (Maria), George Măruță (Doctorul), Mihai Mereuță (Andres) și ceilalți.

Oare nu vom găsi în acest moment teatral memorabil principalele elemente ale specificității radiofonice?

Dumitru Solomon

FIȘĂ TEHNICĂ DESPRE „CARTELUL INTERNAȚIONAL AL TEATRULUI”

CE ESTE „CARTELUL”?

„Cartelul Internațional al Teatrului” este o asociație independentă a unor înalte personalități ale Uniunii teatrale, alese din diferite țări pentru a asista pe directorul Teatrului Național în activitatea sa artistică.

Denumirea „cartel” are un caracter sentimental. Ea reia ideea vechiului cartel pe plan național al marilor animatori: Dullin, Jouvet, Baty, Pitoëff, care în al treilea deceniu al acestui secol s-au aliat în lupta pentru un teatru de înaltă ținută artistică și etică.

CINE SÎNT MEMBRII CARTELULUI?

În ordine alfabetică: Edward Albee, Jean-Louis Barrault, Maurice Béjart, Radu Beligan, Beno Besson, Rudolf Bing, Pierre Boulez, Peter Brook, Walter Felsenstein, Paolo Grassi, Jan Kott, Rolf Liebermann, Leopold Lindtberg, Karl-Heinz Stroux, Giorgio Strehler, Josef Svoboda, Rikié Suzuki, Gheorghe Tovstonogov, Hélène Weigel, Franco Zeffirelli.

După ședința de constituire, membrii Cartelului au hotărât să adopte în viitorul apropiat încă cinci membri, aleși cu majoritate de voturi. Numărul membrilor Cartelului nu poate depăși cifra de 25.

De asemenea, au fost aleși: Peter Brook președinte și Jean-Louis Barrault secretar.

RAȚIUNEA SOCIALĂ

Cartelul își are sediul la Teatrul Națiunilor, casă a Teatrului Internațional, a cărui misiune este încredințată Franței, dar care aparține moralmente tuturor țărilor lumii care au sau pot avea o activitate teatrală.

SCOPURILE

Cartelul se angajează în mod liber de a-l informa pe directorul Teatrului Națiunilor despre activitățile teatrale din lumea întreagă, a căror calitate artistică i se pare incontestabilă, de a-l sfătui și ajuta în selecția propunerilor ce-i vor fi făcute de diferite țări, de a-l sprijini la nevoie cu întreaga sa autoritate morală în problema alegerii repertoriului, de a-i semna — într-un spirit de liberă căutare și confruntare — acele experimente menite într-adevăr să constituie un ferment și o deschidere de drumuri înnoitoare, tot ceea ce e mai rar, mai îndrăzneț, mai util evoluției artei scenei.

Cartelul se angajează să promoveze, în spiritul unei cooperări internaționale și în legătură cu organisme internaționale competente, inițiativele, ideile și creațiile privind arta teatrului și să stimuleze schimbul și difuzarea lor.

INIȚIATIVE

În prima sa reuniune, care a avut loc la Paris la începutul lunii iunie a.c., s-au precizat perspectivele activității viitoare a Cartelului. La discuții au participat ca invitați critici de teatru, esești, filozofi, sociologi, pictori, arhitecți, compozitori, coregrafi.

A fost lansată ideea înființării unui centru de cercetări teatrale sub conducerea membrilor Cartelului, a posibilității realipirii Universității Internaționale de Teatru la Teatrul Națiunilor, unde personalitățile ce alcătuiesc Cartelul să lucreze efectiv cu bursierii din lumea întreagă în cadrul unui atelier în care teoria și practica să se împletească armonios.

S-a propus de asemenea crearea unui sistem de circulație a manuscriselor valoroase din țări cu o dramaturgie mai puțin cunoscută pe plan internațional, precum și a unui buletin informativ asupra activității Cartelului.*

* Membrii Cartelului au recomandat lui Jean-Louis Barrault să adreseze o invitație Teatrului de Artă din Atena, ale cărui spectacole *Prometeu îndânuit* de Eschil și *Păsările* de Aristofan, în regia lui Karolos Koun, sînt de www.cinec.ro calitate artistică.